

Ukrainsk språk

Fagsamling Sogndal 21.04.2022

Ukraina

- Nest største landet i Europa i areal
- 43, 5 millionar
- Ukrainsk er offisielt språk
- Tre urfolkegrupper

Ukrainsk

- I slekt med kviterussisk, polsk og russisk
- Ukrainsk ca. 70%
Russisk ca. 27%
Minoritetsspråk ca. 3%
- Mange dialekter
- Eitt felles standardspråk

Alfabetet

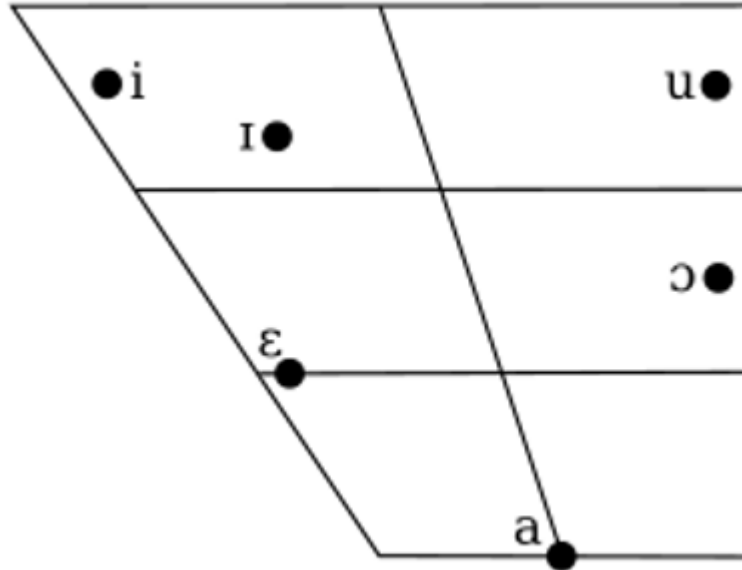
- Kyrillisk alfabet, 33 bokstavar

- <А Е І О У> og <В К М Н Р С Т Х>

- <Ь>

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж	З з	И и	Й й
а	бэ	вэ	гэ	дэ	е	ё	жэ	зэ	и	и краткое
[a]	[bɛ]	[vɛ]	[gɛ]	[dɛ]	[jɛ]	[jo]	[ʒɛ]	[zɛ]	[i]	[i'kra.tkəjə]
К к	Л л	М м	Н н	О о	П п	Р р	С с	Т т	У у	Ф ф
ка	эль	эм	эн	о	пэ	эр	эс	тэ	у	эф
[ka]	[ɛlʲ]	[ɛm]	[ɛn]	[o]	[pɛ]	[ɛr]	[ɛs]	[tɛ]	[u]	[ɛf]
Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я
ха	цэ	чэ	ша	ща	твёрдый знак	ы	мягкий знак	э	ю	я
[xa]	[tɕɛ]	[tʃɛ]	[ʃa]	[ʃʃa]	[tvjo.rdəj 'znak]	[ɨ]	[ˈmjagkɨj 'znak]	[ˈɛ.ə.bl. 'ro.tnəjə]	[ju]	[ja]

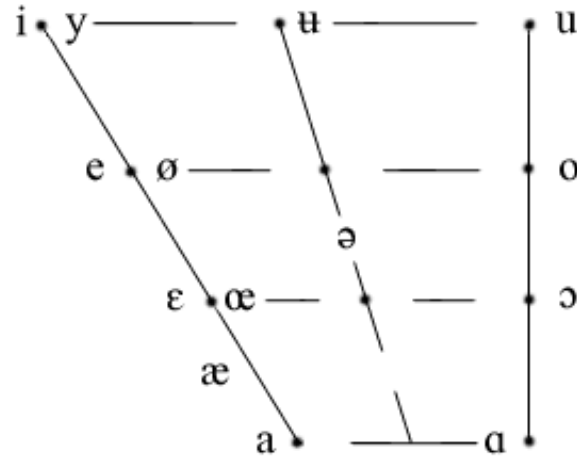
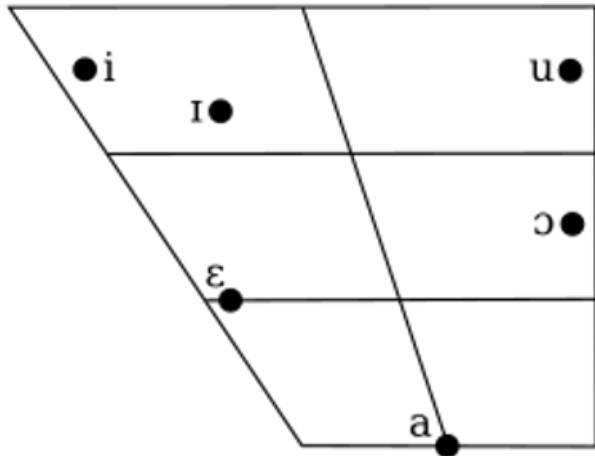
Vokalar

- /i/ — jf. kort norsk /i/, «sinn»
- /ɪ, i/ — finst ikkje i norsk. Lyden /ɪ/ er ein mellomting mellom kort norsk /i/ — «sinn» og /i/, lyden ein får når ein uttalar norsk /ɯ/ — som i «lutt» –med leppane i same posisjon som når ein seier norsk /i/ som i «is».
- /ε/ — jf. kort norsk /e/, «lett». Denne er litt opnare enn e-lyden i norsk, han kan seiast å ha ein snev av æ-klang.
- /u/ — jf. kort norsk /u/, «bodd»
- /ɔ/ — jf. kort norsk /o/, «nådd»
- /a/ — jf. kort norsk /a/, «hatt»

Ukrainsk skil ikkje mellom korte og lange vokalar.

Vokalar, ukrainsk - norsk

Ukrainsk manglar:

- /y, y:/ — kort og lang y-lyd som «nytt, nyt»
- /ɥ, ɥ:/ — kort og lang u-lyd som «lutt, lut»
- /ø, ø:/ — kort og lang ø-lyd som «søtt, søt»
- /e:/ — lang e-lyd som i «les»
- /æ:/ — lang æ-lyd som i «bær»
- /ɑ:/ — lang a-lyd som i «hat»
- /u:/ — lang o-lyd som i «bor»
- /o:/ — lang å-lyd som i «båt»

Merk at ukrainsk /ɛ/ — <e> — ligg mellom norsk /e/ og /æ/. Ein kan forvente at enkelte av lydane vil vere vanskelegare enn andre, det gjeld spesielt dei fremre runda lydane /y, ɥ, ø/ i både lang og kort versjon. Ein kan anbefale ukrainarar å bruke lyden /ɪ/ — representert av bokstaven <и> dersom /y/ er vanskeleg.

[Her](#) er tips til korleis ein kan jobbe med vokalane og diftongane.

Konsonantane ukrainsk - norsk

Grå felt er dei 12 konsonantlydane som er felles med norsk.

p	b		t	d	tʃ	dʒ			k	g
			ts	dz	tsʲ	dʒʲ	t͡ʃ̃	d͡ʒ̃		
	m			n		nʲ				
				r		rʲ				
	f	v~w	s	z	sʲ	zʲ	ʃ	ʒ	x	ɦ
								j		
				l		lʲ				

Ukrainsk manglar:

/p, t, k/	Norsk har desse med luft (aspirert). Ukrainsk har uaspirert som i «spa, stå, sko»
/ç/	Kj-lyden
/h/	
/t d n l/	Bokmål: «fort, ferdig, barn, ærlig»

Ukrainsk: KKKK-V-KKKK

Norsk: KKK-V-KKKK

Ukrainsk - norsk

	Ukrainsk	Norsk
Trykk	Fritt og mobilt	Oftast på fyrste staving, men varierer etter type ord og dialekt
Tonelag/tonem	Ingen	To («loven», «låven»)
Ordstilling	Fri	Høvesvis fast
Verb	Bøygd i person, tal og tid	Tid
Substantiv	Tre kjønn	Tre kjønn
Artikkel	Ingen	Ein, ei, eit

Substantiv, adjektiv, pronomen og talord vert bøygd i kjønn, tal og kasus.

Kjelder

- [Språk og utdanningssystem i Ukraina – NAFO \(oslomet.no\)](#)
- [Hva bør vi øve på? Med ukrainsk som språkbakgrunn — Del 1: Introduksjon | by Cecilie S. Knudsen | Uttale.no | Mar, 2022 | Medium](#)
- [Norske språklyder: Vokaler og diftonger \(ntnu.no\)](#)